

ИЗВЕШТАЈ
о остваривању
Програма управљања
Националним парком Фрушка гора
за 2015. годину

Сремска Каменица
новембар, 2015. године

Садржај

1.	УВОД.....	1
1.1.	Положај Националног парка Фрушка гора.....	1
1.2.	Национални парк Фрушка гора у међународном контексту.....	1
1.3.	Визија Националног парка Фрушка гора.....	1
2.	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА.....	2
3.	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ.....	3
3.1	Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима.....	3
3.1.1	Флора, фауна и фунгија.....	3
3.1.1.1	Картирање природних реткости и утврђивање стања популација.....	3
3.1.1.2	Редовно прађење стања популација природних реткости.....	3
3.1.1.3	Заштита орла крсташа.....	4
3.1.1.4	Евидентирање алохтоних врста флоре и фауне.....	5
3.1.2	Ливаде и ливадо-степа.....	5
3.1.2.1	Прађење обрастања травнатих површина жбунастом вегетацијом.....	5
3.1.2.2	Одржавање пашњака на ливадо-степским површинама које се налазе ван граница Националног парка.....	6
3.1.3	Шуме.....	6
3.1.3.1	Мониторинг шумских екосистема и установљавање показатеља екосистемског приступа газдовању шумама.....	6
	Наставак прађења стања шумских екосистема на биоиндикацијским тачкама европске мреже нивоа 1, нивоа 2 и нивоа 3.....	6
3.1.3.2	Прађење кретања популација штетних инсеката.....	6
3.1.3.3	План развоја шума у НПФГ.....	6
3.1.3.4	Израда основа и програма газдовања.....	6
3.1.3.5	Израда Програма заштите шумских екосистема.....	7
3.1.3.6	Дијагнозно-прогнозна служба.....	7
3.1.3.7	Мере заштите од пожара.....	7
3.1.4	Геонаслеђе.....	7
3.1.4.1	Истраживање, мониторинг и одржавање објеката.....	8
3.2	Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима.....	8
3.3	Управљање природним ресурсима.....	8
3.3.1	Задаци и активности на заштити и управљању шумама.....	8
3.3.1.1	Израда оперативних планова.....	8
3.3.1.2	Прађење процеса обнове у различитим шумским екосистемима.....	11
3.3.1.3	Унапређење одрживог коришћења шума увођењем информационог технологија.....	11
3.3.1.4	Контакти са стручњацима.....	11
3.3.1.5	Постављање огледних површина за различите помоћне мере природном обнављању.....	11
3.3.1.6	Постављање огледних површина везаних за социјалне функције шума.....	11
3.3.2	Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном.....	11
3.3.2.1	Реинтродукција врста.....	11
3.3.2.2	Израда планских докумената и њихово спровођење.....	13
3.3.2.3	Побољшање услова у ловишту.....	14
3.3.2.3.1	Додатна прихрана у зимском периоду.....	14
3.3.2.3.2	Изградња ловно-техничких и ловно-узгојних објеката.....	14
3.3.2.4	Едукација ловочувара.....	15
3.3.2.5	Формирање базе података.....	15
3.3.2.6	Активна и континуирана сарадња са научним, образовним, ловним и другим.....	

институцијама	16
3.3.3 Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама.....	17
3.3.3.1 Израда катастра изворишта, водених токова и акумулација и израда пројеката њиховог уређења	17
3.3.3.2 Одрживо коришћење и мониторинг водених екосистема и рибљег фонда у њима	17
3.3.3.3 Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем.....	19
3.3.4 Активности на заштити и коришћењу споредних шумских производа и др.	19
3.4 Рад чуварске службе	19
3.4.1 Бруто зараде чувара.....	19
3.4.2 Остали трошкови чуварске службе.....	20
3.4.3 Набавка средстава рада.....	20
3.5 Рад осталог особља.	20
4. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО- ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА.....	21
4.1 Научни пројекти	21
4.1.1 Пројекат „Мониторинг и упоредна истраживања концентрације полутаната у шумским екосистемама НП Фрушка гора“, носилац пројекта: Шумарски факултет, Београд	21
4.1.2 Пројекат „Истраживање фауне паукова Фрушке горе“	21
4.1.3 Пројекат „Мониторинг ретких и угрожених врста фауне инсеката Фрушке горе“	21
4.1.4 Пројекат "Истраживања и мониторинга фауне Invertebrata са посебним освртом на ретке и ендемичне врсте"	21
4.1.5 Пројекат „Диверзитет ентомофауне НП Ђердап – компаративна анализа са диверзитетом ентомофауне НП Фрушка гора - Национални паркови на Дунаву“	21
4.1.6 Пројекат „Диверзитет ентомофауне НП Тара – компаративна анализа са диверзитетом ентомофауне НП Фрушка гора.....	22
4.1.7 Пројекат „Заштита и унапређење гнездећих услова шумских сова <i>Strix aluco</i> “	22
4.1.8 Пројекат „Истраживање фунгије Фрушке горе“	22
4.1.9 Пројекат „Диверзитет ксилофагних инсеката и епиксилних гљива НП.....	23
4.1.10 Пројекат „Унапређење општекорисних функција шума у НП Фрушка гора“	23
4.1.11 Пројекат „Дефинисање мера за биолошку контролу ширења пажасена (<i>Ailanthus altissima</i> /Mill/Swingle) и ревитализацију угрожених састојина на подручју НП Фрушка гора"	23
4.1.12 Пројекат „Еко-физиолошки аспекти презимљавања економски значајних дефолијатора из реда <i>Lepidoptera</i> на подручју НП Фрушка гора“	23
4.2 Образовање, популаризација и промоција научних истраживања у Националном парку Фрушка гора.....	23
4.3 Комуникација са научним установама	24
4.4 Израда стратешког документа "Научна истраживања у Националном парку Фрушка гора".....	25
5. ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА.....	25
5.1 Мере и услови.....	25
5.1.1 Решавање имовинско-правних односа унутар Парка.....	25
5.1.1.1 Набавка и ажурирање катастарских података	25
5.1.1.2 Спровођење решења према Закону о реституцији земљишта црквеним заједницама.....	26
5.1.1.3 Учешће у поступку о реституцији физичким лицима	26
5.1.1.4. Утврђивање границе Националног парка Фрушка гора.....	26
5.1.1.5. Решење проблема легализације и одржавања приватних објеката у границама НПФГЗ1.....	27
5.1.2. Сарадња са другим корисницима и издавање услова за планско уређење простора.....	27
5.1.2.1. Спровођење одредница ППППН Фрушке горе до 2022. године	27
5.1.2.2. Праћење јавних увида урбанистичких планова и активно учешће	28
5.2. Планиране активности других корисника подручја.....	29
5.3. Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја итд.	29
5.3.1. Планско уређење простора.....	29
5.3.1.1. Израда урбанистичких планова приоритетних локалитета.....	29
1. Изградња објеката и уређење грађевинског земљишта.....	30
5.3.2. Одржавање, санација и уређење постојећих објеката и инфраструктуре	30
5.3.2.1. Легализација објеката.....	30
5.3.2.2. Поступак одржавања и санације објеката и инфраструктуре	30
5.3.2.3. Опремање и одржавање излетничке и рекреативне инфраструктуре	31
6. ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	32
6.1. Стратегија комуникације	32
6.1.1. Комуникација о подручју Националног парка Фрушка гора	32
6.1.2. Утицај на промотивне активности других (у региону, других предузећа и сл.).....	32
6.1.3. Израда јасног промотивног материјала о понуди где ићи и шта радити (водичи, мапе, интернет страница на релевантним језицима)	33
6.1.4. Услуге Информативног центра/мини визиторских центара за посетиоце и локално становништво.....	33
6.1.5. Омогућавање тачних информација за друге (нарочито туристичка предузећа) како би они могли пружати добре информације за посетиоце и локално становништво, укључујући и групе и школе	33

Извештај о остваривању Програма управљања Националним парком Фрушка гора за 2015 годину

6.1.6.	Пружање услуга и организација догађаја и програма за посетиоце и локално становништво, укључујући и групе и школе	33
6.2.	Задаци и активности на развоју одрживог туризма.....	34
6.2.1.	Стратегија одрживог туризма са акционим планом	34
7.	Сарадња.....	34
7.1.	Сарадња и партнерство са локалним становништвом, другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју и невладиним организацијама	34
7.2.	Међународна сарадња	34
7.3.	Организовано и професионално удруживање заштићених подручја Србије и других заинтересованих паркова из окружења.....	34
7.4.	Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима и др.	35
8.	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ.....	35
8.1.	Реорганизација предузећа.....	35
8.1.1.	Израда систематизације предузећа	35
8.2.	Едукација запослених	35
8.3.	Имплементација GIS технологије у систем управљања и укључивање у мрежу NATURA 2000	36
9.	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА.....	37

Програм управљања Националним парком Фрушка гора за 2015. годину доноси се на основу члана 54, Закона о заштити природе ("Службени гласник РС" бр.36/2009, 88/2010 и 91/10 исправка) и Извештај о остваривању програма управљања Националним парком Фрушка гора за 2015. годину.

Програм представља оперативну разраду Плана управљања подручјем Националног парка Фрушка гора за период 2011-2020. године (у поступку усвајања) и у њему су, у склопу приоритетних циљева, дефинисане конкретне активности које се планирају спровести у 2015. години.

УВОД

Због посебног значаја предела Фрушке горе 1949. године Влада НР Србије основала је организацију "Народно излетиште Фрушка гора" са задатком унапређивања овог комплекса као излетишта и одмаралишта.

Године 1960., Скупштина НР Србије, посебним законом, због својих природних и културних вредности, Народном излетишту даје виши ранг и ставља га под посебну заштиту и проглашава за Национални парк.

Национални парк Фрушка гора је препознатљив по геолошкој историји, биолошкој разноврсности, културном наслеђу (манастири, споменици НОБ-а), великом проценту липових шума (37% липе), великој посећености.

1.1 Географски положај Националног парка Фрушка гора

Фрушка гора је једна геоморфолошка целина која везује славонске планине на северозападу са шумадијским планинама на југоистоку. Национални парк Фрушка гора обухвата делове територија општина Инђија, Ириг, Шид, Бачка Паланка, Беочин, Сремски Карловци и градова Сремска Митровица и Нови Сад- Петроварадин. Географски је смештена између 45°04' и 45°16' северне географске ширине и 16°37' и 18°01' источне географске дужине. Налази се између два највећа административна центра у земљи Новог Сада (25км) и Београда (90км).

1.2 Национални парк Фрушка гора у међународном контексту

Међународни значај Фрушке горе потврђен је 1989. године кроз укључивање у ИВА пројекат. Од тада Фрушка гора званично постаје међународно значајно станиште птица у Европи (YU 031), на површини од 25 000 ха. Извршена је ревизија 1997. године и повећана је површина обухваћеног подручја на 42 000 ха (YU 006), такође Фрушка гора је значајно ИРА и ИВА подручје. Од 2009. године Национални парк Фрушка гора је проглашена за значајно станиште дневних лептира у Србији (РВА).

1.3 Визија Националног парка Фрушка гора

У наредних десет година Национални парк Фрушка гора ће бити препознат од стране међународне, националне и локалне заједнице по својим природним, културно-историјским вредностима и социјално-економском значају.

*Напомена: Сви новчани износи у извештају изражени су у Р.С.Д.

Национални парк Фрушка гора је острвска планина израженог био-геодиверзитета и очуваних природних ресурса. Темелј је развоја локалних заједница и природни еко-едукативни центар за будуће нараштаје. Све активности и одлуке које се доносе морају се ускладити са овом визијом која у себи укључује неколико основних дугорочних циљева:

- заштита и очување биодиверзитета, природних и створених вредности
- рационално коришћење ресурса
- развој локалних заједница и њихово укључивање у процес управљања подручјем Националног парка,
- подизање еколошке свести

Ова визија представља основ за укључивање свих заинтересованих субјеката у процес доношења одлука у националном парку јер представља оквир за њихово ангажовање и усмерава њихове активности ка задатим циљевима.

ДУГОРОЧНИ ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

*извод из Плана управљања подручјем НП Фрушка гора за период 2011-2020. године (у поступку усвајања)

- ❖ *До 2020. године Национални парк Фрушка гора ће изградити и имплементирати стратегију одрживог управљања стаништима, врстама и културним наслеђем;*
- ❖ *Национални парк Фрушка гора ће до 2020. године имати добро развијен и имплементиран план управљања посетиоцима и савремено опремљену чуварску службу за спровођење унутрашњег реда, као и добро развијен план прихода и изграђен институционални капацитет;*
- ❖ *Национални парк Фрушка гора ће до 2020. године имати добро развијену и имплементiranу политику комуникације, образовања и учешћа јавности, укључујући и волонтерску политику;*
- ❖ *Национални парк Фрушка гора ће до 2020. године основати едукативни центар и значајније унапредити едукативне програме и рад са локалним заједницама са циљем унапређења и развијања еколошке свести локалних заједница;*
- ❖ *До 2020. године Национални парк Фрушка гора ће надоградити постојећи и изградити и развити систем (годишњег) мониторинга;*
- ❖ *До 2020. године НПФГ завршиће пројекат реинтродукције европског јелена;*
- ❖ *За десет година од сада, НПФГ ће имати добро развијен, остварив и имплементиран план решавања претњи за све облике нарушавања животне средине и друге антропогене претње;*
До 2020. године НПФГ ће формирати и опремити Центар за едукацију и истраживања Дунава

3. ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

3.1.1. Флора, фауна и фунгија

3.1.1.1. Картирање природних реткости и утврђивање стања популација

Током претходних година већина станишта природних реткости су евидентирана и картирана. Током априла месеца нађена је нова популација врсте *Anemone pulsatilla* на локалитету Главица који се налази ван граница Националног парка. На овом локалитету врста је веома бројна и популација броји више стотина јединки. Станиште је у одмаклој фази сукцесије, односно ливадо-степска вегетација која прекрива већи део локалитета полако се потискује растом жбунастих и дрвенастих врста биљака. Уколико се у наредним годинама не предузму активне мере заштите овог станишта (уклањање жбунастих врста) вегетација ће прећи из ливадске у шумску чиме ће нестати бројне врсте које сада тамо расту а међу њима су поред саса и више врста орхидеја.

Током маја и јуна месеца теренским истраживањем за више врста природних реткости откривени су нови локалитети чиме се употпуњује слика о њиховом распрострањењу у границама Националног парка. Нови локалитети за неке од ретких врста орхидеје су: *Platanthera bifolia* (Змајевац), *Limodorum abortivum* (Врдник, Лединци), *Gymnadenia odoratissima* (Ердељ), *Himantoglossum jankae* (Главица), *Ophrys scolopax ssp. cornuta* (Лединци). Од осталих врста нови локалитети утврђени су и за следеће врсте: *Anemone silvestris* (Главица), *Daphne laureola* (Раковац, Врдник, Лежимир, Јазак, Гргуревци), *Lilium martagon* (Свилош, Грабово, Краљева столица, Вилине воде, Танцош), *Stipa pulcherrima* (Главица).

Одређен број врста (као што су: *Thelypteris palustris*, *Pilularia globulifera*, *Dianthus superbus*, *Hippuris vulgaris*, *Gentiana pneumonanthe*, *Salvia nutans* и др.) за које постоје подаци у литератури још увек није пронађен и за њима се трага. С обзиром да су већина њих веома ретке и изолованог распрострањења рад на њиховом проналажењу наставиће се и у наредном периоду. На терену ће се прикупљати подаци и о свим другим врстама природних реткости ради утврђивања њиховог распрострањења и величине популације.

3.1.1.2. Редовно праћење стања популација природних реткости

Стање популација одређеног броја врста природних реткости се на простору Националног парка Фрушка гора се сваке године евидентира проценом величине и стабилности популација на утврђеним огледним површинама. У периоду од априла до јуна месеца 2015. год. извршен је мониторинг на 2 станишта орхидеја (Ердељ и Главица). Врста *Anacamptis pyramidalis* је на оба локалитета најбројнија и њихове

популације броје више стотина цветајућих јединки. Врсте *Neottinea tridentata* и *Orchis militaris* су такође бројне на оба локалитета али су популације знатно мање и броје неколико десетина јединки. Остале врсте (*Ophrys sphaegodes*, *Gymnadenia conopsea*, *Orchis purpurea*) се спорадично јављају и популације су релативно мале, мање од 10 јединки по локалитету. *Ophrys scolopax ssp. cornuta* на локалитету Главица ове године није цветала тако да није било могуће утврдити величину популације. За разлику од ње, врста *Himantoglossum jankae* на истом локалитету поново је нађена (свега 2 јединке у цвету) након 7 година. На локалитету Ердељ међу орхидејама које се редовно појављују скоро сваке године утврђено је присуство још једне изузетно ретке врсте (и то више десетина јединки) – *Gymnadenia odoratissima*, као и један примерак хибридне врсте *Orchis x hybrida* (*Orchis militaris* x *Orchis purpurea*). Једина врста орхидеје која се појављује и цвета у јесен (почетком септембра месеца) је *Spiranthes spiralis*. Током септембра месеца на два позната локалитета (Нерадин и Гргуревци) контролисана је величина популације и угрожавајући фактори. Популација код Гргуреваца је релативно мала и броји око 100 индивидуа и на локалитету нису уочене антропогене промене које би утицале на опстанак саме популације. Код насеља Нерадин популација је знатно већа и броји преко 200 цветајућих јединки. На локалитету се редовно врши испаша крава и оваца али вишегодишњим праћењем стања утврђено је да се величина популације не мења што је доказ да испаша нема негативан ефекат. Испаша на овом локалитету у суштини има позитиван ефекат јер спречава сукцесију вегетације (прелазак ливаде у шикару) чиме у суштини доприноси опстанку ове врсте.

3.1.1.3. Заштита орла крсташа

Активности на заштити орла крсташа током зимског периода године односе се искључиво на одржавање рада хранилишта. Прошле године је на хранилиште постављена метална платформа висине 2м која онемогућава прилаз лисицама и шакалима који су ранијих година редовно долазили на хранилиште и практично јели већину изнетог меса. Праћењем рада хранилишта у наредном периоду видеће се да ли је ова платформа добро решење или не. Током прва три месеца 2015. год. на хранилиште је изнесено укупно 2450 кг меса (угинуле свиње са Неоплантине фарме свиња у Ченеју). Активност орлова на хранилишту током досадашњег дела сезоне храњења (децембар 2014. и јануар. 2015.), у поређењу са ранијим годинама је неупоредиво мањи (месо дуго стоји не поједено што је доказ да се орлови не хране интензивно на хранилишту). Разлог томе су вероватно високе температуре које њима омогућавају лов и током зиме. Током прва три месеца путем видео надзора праћена је активност птица на хранилишту. Запажено је да су се гаврани у великом броју вратили на локалитет и да се редовно хране на хранилишту. Мишари и орлови белорепани су уочени више пута али спорадично, углавном у ранијим јутарњим сатима док крсташа нису долазили на хранилиште. Мониторингом у наредном периоду утврдиће се тачни разлози ове примећене појаве.

Активности на заштити орла крсташа у периоду од априла до јуна месеца односили су се искључиво на мониторинг гнежђења. Два постојећа пара која су се годинама гнезила на истом месту ове године су своја гнезда преместила на друго место. Током априла месеца у сарадњи са орнитологом Покрајинског завода за заштиту природе вршена су теренска истраживања тј. покушај да се открију нове локације гнезда али за сада без успеха. Птице су редовно виђане у ваздуху и на местима где лове што је знак да су преживеле зиму и да су и даље ту. Потрага за локацијама гнезда наставиће се у наредном периоду мада је мала вероватноћа да ће се наћи у овој години јер наког излетања младунаца одрасле птице нису везане за гнездо.

3.1.1.4. Евидентирање алохтоних врста флоре и фауне

Током 2015. год. настављен је рад на прикупљању података о присуству алохтоних врста биљака. Поједине врсте детаљније су праћене јер је запажено да се шире и заузимају све веће површине на рачун аутохтоних врста. Пример такве врсте је *Fallopia aubertii* која је већ заузела велике површине поред путева и наставља да се шири. За сада су то подручја ван граница Националног парка али је неопходно пратити њено ширење и у будућности како би се могло правовремено радити на њеном сузбијању.

Harmonia axyridis (вишебојна азијска бубамара) у првом периоду (прво тромесечје) била у стању презимљавања, а нова генерација није показала повећану бројност. На крају 2015. године такође није била у повећаној бројности.

Мониторинг и осталих алохтоних врста биће настављен и интензивиран у следећем периоду на територији Националног парка Фрушка гора.

Откривено је у 2015., присуство и ширење шимшировог мољца *Cydalima perspectalis* на Фрушкој гори. Рад је приказан у водећем Националном часопису - **Стојановић, В. Д., Коњевић, А., М. Марковић & Т. Кереш** (2015): Налази шимшировог мољца *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) (Lepidoptera, Crambidae) и Војводини. *Biljni lekar*, 43 (4), 387-394. Такође о овој проблематици ће се дискутовати на Симпозијуму о Заштити биља крајем новембра 2015. на Златибору (прихваћен абстракт).

3.1.2. Ливаде и ливадо-степе

3.1.2.1 Праћење обрастања травнатих површина жбунастом вегетацијом

Велика већина ливада планираних за одржавање покошена је и у добром је стању.

Преглед површина покошених ливада по газдинским јединицама је следећи:

ГЈ 3801.....	2,29 ха
ГЈ 3802.....	2,49 ха
ГЈ 3803.....	2,11 ха

ГЈ 3804.....	9,00 ха
ГЈ 3806.....	6,66 ха
ГЈ 3807.....	0,89 ха
ГЈ 3808.....	0,68 ха
ГЈ 3809.....	0,50 ха
ГЈ 3811.....	6,80 ха
ГЈ 3812.....	34,59 ха

Укупно.....66,01 ха

3.1.2.2 Одржавање пашњака на ливадо-степским површинама које се налазе ван граница Националног парка

Са већег дела површине пашњака који се налази код села Нерадин уклоњена је жбунаста вегетација.

Извршено је уклањање на површини од 3ха., средствима Покрајинског секретаријата за урбанизам градитељство и заштиту животне средине.

3.1.3. Шуме

3.1.3.1 Мониторинг шумских екосистема и установљавање показатеља екосистемског приступа газдовању шумама

Стање шумских екосистема на биоиндикацијским тачкама редовно се прати, а резултати се објављују у годишњем извештају Шумарског института у Београду.

3.1.3.2 Праћење кретања популација штетних инсеката

Контролисано је присуство губаревих легала и храстове мрежасте стенице по реонима. Није констатовано присуство губаревих легала, док је ларвени стадијум храстове мрежасте стенице пронађен у одељењима 10, 15 и 39 у г.ј. 3812 у Ворову.

3.1.3.3 План развоја шума у НПФГ

Радови на изради Плана развоја шума, који одређује стратегију одрживог развоја шума и шумарства у предузећу, налазе се у завршној фази, корекције су везане за доношење Закона о Националним парковима, којим су кориговане, границе, површине и режими заштите.

3.1.3.4 Израда основа и програма газдовања

Радове на изради основа за газдовање шумама за 6 газдинских јединица изводи „Шума план“ д.о.о. из Бања Луке. Завршени су теренски радови на обележавању граница одељења и одсека, те на прикупљању таксационих података за г.ј. „Стражилово–Парагово“ (3801) и „Равне“ (3808), а у току су радови у г.ј.

„Андревље-Тестера-Хајдучки брег“ (3806), „Јанок“ (3810) и „Липовача-Ворово-Шидско церје“ (3812).

Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 ха на подручју националног парка Фрушка гора (2014-2023) донешен је од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство 03.09 2015. године. Отпочели су и радови на изради основа за газдовање манастирским шумама.

3.1.3.5 Израда Програма заштите шумских екосистема

У оквиру Годишњег плана газдовања шумама, обрађен је у 2015 години и програм заштите шумских екосистема.

3.1.3.6 Дијагнозно-прогнозна служба

Сакупљане су зимске гранчице на локалитетима на којима је планирано, због праћења ранопролећних дефолијатора.

3.1.3.7 Мере заштите од пожара

Дана 26.12.2014. године, под бројем 2695/12 усвојен је „Програм реализације мера и задатака заштите од пожара за 2015. годину“. У програму је планирано да се ове године мора очистити 26,79 ха противпожарних пруга и просека и 50 км противпожарних путева. Рок за извршење је био 15.04.2015. године и све је извршено у року.

Дана 16.02. и 15.02.2015. године извршен је преглед и сервис у свим објектима ЈП „Националног парка Фрушка гора“: централе за дојаву пожара, јављача за дојаву пожара, противпожарних апарата, опреме итд. Такође, купљени су следећи апарати: с-9 6 комада, СО2-5 кг 1 комад и израђена је документација за Ресурсни центар на Стражилову, правила заштите од пожара, план евакуације и општи поступак у случају пожара.

На одређеним локацијама у Националном парку Фрушка гора, остављено је око 200 обавештења „Забрањено ложење ватре“ и око 100 обавештења „Дозвољено ложење ватре уз обавезно гашење“. Имали смо до сада три пожара на следећим локацијама: Арсин до, Ердељ, Сарачуша. Сва три пожара су на време локализована и није било штете.

3.1.4 Геонаслеђе

На локалитетима гео-наслеђа: Гргетег, стене Орловац, Гргуревачка пећина, Козје брдо, Стражилово 1,2, Галерија Раковац (Бели Мајдан), Перина пећина, Парагово 1,2 вршен је надзор са стручним лицима из Покрајинског завода за заштиту природе, НИС-а као и са Геозаводом. На локалитетима нису примећене промене.

Током септембра представници Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине обишли су локалитете који су уређивани из средстава

секретаријата.

Са локалитета Кречанске јаме и Јанде сакупљени се фосили.

3.1.4.1 Истраживање, мониторинг и одржавање објекта

У 2015. години уређивали су се локалитети. Током септембра одржана је стручна екскурзија по геолошким локалитетима, у склопу геолошког конгреса који је био организован у Осјеку.

Такође у предходном периоду припремили смо материјал за израду геолошког проспекта.

3.2 Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

Активности које су извршене у овој години су следеће:

1. Споменик „Слобода“ – одржавање камених коцки на платоу споменика, плевљење, чишћење, сакупљање смећа и одржавање мобилијара

2. Споменик „Јабука“ – кошење, крчење и сакупљање смећа и одржавање мобилијара

3. Бања Кулина – Липовача – кошење, сакупљање смећа и одржавање мобилијара

4. Споменик Бранку Радичевићу на Стражилову – кошење, сакупљање смећа и одржавање мобилијара

5. Споменик Рохал базе – кошење, сакупљање смећа и одржавање мобилијара

6. Споменик Мали и Велики цигански логор – кошење, сакупљање смећа и одржавање мобилијара

7. Споменик Шпар каса – кошење, сакупљање смећа и одржавање мобилијара

У 2015. години остварена је активна сарадња са надлежним институцијама у оквиру Министарства рада и са Заводима за заштиту споменика културе.

3.3. Управљање природним ресурсима

3.3.1. Задаци и активности на заштити и управљању шумама

3.3.1.1 Израда оперативних планова

Табела 1. Урађени радови на гајењу шума:

Вид рада	Код	Укупна површина у ха.
Бушење рупа машински	218	39.77

Вештачко пошумљавање садњом	317	11.62
Вештачко пошумљавање сетвом под мотику	316	2.40
Вештачко пошумљавање тополом плитком садњом	318	36.06
Дознака		126.58
Кресање грана	522	7.91
Обнова багрема котлицањем	321	19.62
Окопавање и прашење у културама	518	3.46
Орање дискосним плугом	224	5.05
Осветљавање подмлатка ручно	511	335.60
Пинцирање	524	29.24
Попуњавање вештачки подигнутих култура садњом	414	35.07
Попуњавање природно обновљених површина садњом	412	36.63
Попуњавање природно обновљених површина сетвом	411	2.00
Припрема терена за пошумљавање	111	0
Размеравање и обележавање	214	0
Сакупљање режијског отпада	120	106.68
Селективно уклањање подраста ручно	115	67.49
Сеча избојака и уклањање корова ручно	513	14.81
Третирање пањева хемијским средствима	121	20.42
Третирање подраста хемијским средствима	126	12.16
Уклањање корова машински	516	86.89
Уклањање корова ручно	515	12.79
Уништавање корова хербицидима	517	39.84
Фолијарна прихрана у културама		28.44
Чишћење у младим културама	527	3.08
Сакупљање семена цера		400
Сакупљање семена букве		20
Сакупљање семена китњака		1050
Сакупљање семена лужњака		200
Вештачко пошумљавање врбом	320	0
Исправљање и учвршћивање садница после поплаве	528	2.00
Прореда	528	1052.87

Урађени радови на обнављању шума:

•	код 31 - чиста сеча	Σ	7.25	ha
•	код 32 - чиста сеча са котлич. пањева	Σ	7.89	ha
•	код 35 - оплодна сеча-припремни сек	Σ	0.00	ha
•	код 37 - оплодна сеча-оплодни сек	Σ	31.05	ha
•	код 39 - оплодна сеча-завршни сек	Σ	21.65	ha
•	код 43 - оплодна сеча-оплод. и зав.сек	Σ	0,00	ha

Табела 2. Урађени радови на коришћењу шума – сортиментна структура

Ред. бр.	СОРТИМЕНТ	Јм	Остварење 2015.	
			Количина	Структ. %
1	2	3	4	5
1	Трупци ХРАСТА ЛУЖЊАКА	м3	197	0
2	Трупци ХРАСТА КИТЊАКА		848	2
3	Трупци ЦЕРА		21	0
4	Трупци БУКВЕ		336	1
5	Трупци ГРАБА		273	1
6	Трупци БАГРЕМА		776	2
7	Трупци ОТЛ		106	0
8	УКУПНО ТРУПЦИ ТЛ		2557	6
9	Обла грађа		692	2
10	Ситно техничко дрво храста		0	0
11	Ситно техничко дрво багрема		850	2
12	Техничка облица ТЛ			
13	Огревно дрво ТЛ. 1 класе		14089	34
14	Огревно дрво ТЛ. 2 класе		3242	8
15	УКУПНО ТВРДИ ЛИШЋАРИ		21430	52
16	Трупци ЛИПЕ		3356	8
17	Трупци ТОПОЛЕ		3370	8
18	Трупци ВРБЕ		308	1
19	УКУПНО ТРУПЦИ МЛ		7034	17
20	Техничка облица МЛ		3336	8
21	Дрво за огрев МЛ 1. класе		7344	18
22	Дрво за огрев МЛ 2. класе		858	2
23	УКУПНО МЕКИ ЛИШЋАРИ		18572	45
24	Трупци ЧЕТИНАРА		646	2
25	Ситно техничко дрво ЧЕТИНАРА		218	1
26	Дрво за огрев ЧЕТИНАРА		21	0
27	УКУПНО ЧЕТИНАРИ		887	2
СВЕУКУПНО		м3	40887	100

Табела 3. Урађени радови на изградњи и одржавању шумских саобраћајница у 2015. години

Одржавање меких шумских путева	19,60	km
Одржавање тврдих шумских путева	11,70	km

3.3.1.2 Праћење процеса обнове у различитим шумским екосистемима

Редовно се врше контроле на обнављању планираних састојина и неговању подигнутих култура.

3.3.1.3 Унапређење одрживог коришћења шума увођењем информационих технологија

Кретање дрвних сортимената се прати преко програма QWERTUS.

3.3.1.4 Контакти са стручњацима

Сарадња са научним радницима са Шумарског факултета и института у Београду и Института за низијско шумарство и животну средину из Новог Сада.

3.3.1.5 Постављање огледних површина за различите помоћне мере природном обнављању

Вршене су активности у складу са добијеном сагласношћу Министарства.

3.3.1.6 Постављање огледних површина везаних за социјалне функције шума

Активности на одабраним огледним површинама су успорене због недостатка средстава од стране надлежних институција.

3.3.2. Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

3.3.2.1. Реинтродукција врста

На локалитету Равне у склопу Пројекта "Реинтродукција европског јелена у Национални парк Фрушка гора" ограђено је прихватиште и у току 2009. године, увезено 36 јединки европског јелена. Реализација активности на испуштању јединки у отворени део ловишта условљено је одредницама Студије изводљивости која је урађена и достављена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме. Током 2012. и 2013. године, испуштено је 92 јединке. До краја 2014. године, из прихватишта излучено је 47 јединки, од којих

је 46 пребачено у друга ловишта. У прва три месеца 2015. године, из прихватилишта излучено је 35 јединки, 4 јединке су пребачене у друга ловишта, а 31 јединка у ограђени део ловишта „Национални парк Фрушка гора“ – Ворово.

Активност:

1. Реализација Плана мониторинга

Мониторинг је редовно посматрање и бележење активности које се одвија у оквиру неког пројекта или програма. То је процес рутинског прикупљања информација о свим аспектима пројекта.

На локалитету Равне у склопу Пројекта "Реинтродукција европског јелена у Национални парк Фрушка гора" ограђено је прихватилиште и у току 2009. године увезено 5+31 јединки европског јелена. Реализација активности на испуштању јединки у отворени део ловишта условљено је одредницама Студије изводљивости која је урађена и достављена Министарству за пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме.

Табела 4. Полна и старосна структура дивљачи која је увезена

Р. Б р	Динамика развоја популације	П О Л	СТАРОСТ – ГОДИНА												УКУПНО (јединки)		
			Телад	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			12
			У	I			II			III							
1.	Стање фонда 31. 03. 2009.	М			5						-	-	-	-	-	5	36
		Ж			2		5				-	-	-	-	-	31	
					6												

Израђен је план мониторинга дивљачи, који садржи обавезе стручне и ловочуварске службе.

1. Активности стручне службе ловишта „Национални парк Фрушка гора“
 1. Да врши сталну контролу здравственог стања дивљачи
 2. Стална сарадња са другим надлежним установама (Надлежним министарствима, Научним ветеринарским институтом Нови Сад, Надлежним инспекцијама, Заводом за заштиту природе, МУП-ом)
 3. Обезбеђење адекватне исхране за дивљач
 4. Едукација ловочуварске службе
 5. Вођење дневника и месечних извештаја
2. Активности ловочуварске службе ловишта „Национални парк Фрушка гора“
 1. Стална контрола дивљачи
 2. Свакодневна контрола изношења хране за дивљач
 3. Благовремено обавештење Стручна служба Ловишта „Национални парк Фрушка гора“ у случају појаве било којих проблема везаних за дивљач и ловнотехничке објекте,

4. Стална контрола бројног стања дивљачи,
5. Редован обилазак ограда прихватилица,
6. Вођење дневника рада и израда недељних извештаја.

ЗАДАТАК МОНИТОРИНГА

Сам мониторинг дивљачи треба да испрати пројекат од самог почетка па до момента када се покаже да је пројекат заживио у планираном облику. Овим мониторингом треба да се испрати и докаже успешност насељавања Националног парка Фрушка гора са племенитом дивљачи – ЕВРОПСКИ ЈЕЛЕН (*Cervus elaphus* L.), као и да се испрати кретање саме дивљачи од момента испуштања из прихватилица.

Мониторинг делимо на два дела, која се раде паралелно:

1. Мониторинг дивљачи у Прихватилицу „Равне“ (ограђени део ловишта) од момента уношења дивљачи у прихватилицу па до тренутка када прихватилицу у планираном облику престане да постоји,
2. Мониторинг дивљачи у отвореном делу Ловишта „Национални парк Фрушка гора“, од момента испуштања дивљачи из прихватилица.

Активност праћења јеленске дивљачи обухвата контролу:

1. Здравственог стања дивљачи
2. Бројног стања дивљачи
3. Безбедност дивљачи
4. Исхране дивљачи
5. Кретања дивљачи
6. Годишњег прираста дивљачи
7. Штете на дивљачи и штете од дивљачи

Извештај мониторинга ради се на месечном и годишњем нивоу.

2. Наставак испуштања јединки у отворени део ловишта у складу са Студијом изводљивости

Током месеца фебруара и марта 2015. године, извршено је хватање, обележавање и здравствено испитивање 31. јединке европског јелена које су пребачене из прихватилица у ограђени део ловишта – Ворово.

3. По основу Уговора број 181 од 09.10.2014. између ЈП „Националног парка Фрушка гора“ и ЈП „Војводинашуме“, извршена је продаја 4 јединке европског јелена, где смо испунили уговорене обавезе пребацивања (продаје) у ловишта ЈП „Војводинашуме“ свеукупно 50 јединки европског јелена.

3.3.2.2. Израда планских докумената и њихово спровођење

Законом о дивљачи и ловству у члановима 47. и 48. прописана је планска документација из делатности ловства коју мора израдити корисник ловишта за успешно газдовање.

Активности:

1. Израђен је годишњи план газдовања ловиштем за ловну 2015/2016. годину

2. Извршавање планских активности

- Извршавале су се планске активности из „Годишњег плана газдовања ловиштем“ и редован санитарни одстрел дивљачи.

- Редовно одржавање ловнотехничких објеката, кошење ливада, редовна прихрана дивљачи, здравствена контрола у сарадњи са НИВ Нови Сад и Пастеровим заводом Нови Сад.

3.3.2.3. Побољшање услова у ловишту

3.3.2.3.1. Додатна прихрана у зимском периоду

У зимском периоду прехранбени потенцијал ловишта је значајно умањен и неопходно је износити додатну прихрану. Потребе за додатном прихраном прописане су у складу са бројним стањем и таблицама о потребама које су саставни део Ловне основе и Студије изводљивости за прихватилиште.

Активности:

1. Дефинисање потреба у Годишњем плану газдовања ловиштем

- Расписана је мала набавка и закључен уговор о набавци хране (кукуруз у клипу) за дивљач

2. Изношење зрнасте и кабасте хране на ловно-техничке објекте у ловишту током месеца јануар, фебруар и март 2015. године:

- Изношење 200.000 кг кукуруза у клипу

- Изношење 5.500 кг луцерке

- Изношење 10.000 кг ливадског сена

- Изношење 1000 кг соли

- Изношење 20.000 кг кукуруза у зрну

- Изношење 10.000 кг јечма

- Храна је редовно изношена по плану.

3.3.2.3.2. Изградња ловно-техничких и ловно-узгојних објеката

Изградња ловно-техничких и ловно-узгојних објеката представља основ за успешно организовање прихране дивљачи, лова и др. активности на газдовању ловиштем. Осим за активности на газдовању дивљачи, ловно-технички објекти могу користити за обогаћивање туристичке понуде НПФГ за активности посматрања дивљачи, посматрања птица и сл. План изградње ових објеката саставни је део Плана газдовања ловиштем.

Активности:

1. Изградња чардака за смештај хране за дивљач (Ворово)

2. Изградња чардака за смештај хране за дивљач са хватаљком за дивље свиње (ГЈ 3803)

3. Реконструкција ловачке куће (Трешњевац)

4. Наставак реконструкције ловачке куће – Ворово

5. Реконструисана је спољна ограда ловишта Ворово у дужини 5780 метара.

Извршена је изградња унутрашње ограде у дужини 1000 м. и изградња заштитне ограде око површина планираних за природно обнављање храстових састојина у дужини 930 м.

6. Набавка потапајућих пумпи за 4 бунара са пратећом опремом – пројектом обезбеђена средства, набавка опреме у току

- Спроведен поступак набавке по члану 39 став 2 Закона о јавним набавкама

- Извршена уградња 4 пумпе са пратећом опремом по пројекту.

7. Изградња две затворене високе чеке

8. Изградња хватаљке за дивље свиње – Ворово

9. Реконструкција четири високе чеке у ограђеном делу ловишта – Ворово

10. Израда силоса за зрнасту храну

11. Бетонирање прилазног пута и платоа испред хладњаче – Ворово, 65 м²

3.3.2.4. Едукација ловочувара

1. Организовање стручних посета

- Током месеца марта 2015. године организована је посета студената Природно-математичког факултета у Новом Саду и Средње-шумарске школе из Сремске Митровице.

- Присуство стручном скупу који је одржан у месецу мају 2015. године у организацији Ловачке коморе Србије.

- Полагање испита за оцењивање трофеја дивљачи.

3.3.2.5. Формирање базе података

Израдом ловне основе, формирана је база података која се стално допуњава. Пребројавањем дивљачи континуирано се прати бројно стање и контролишу прописане мере газдовања.

Активности:

1. Пребројавање дивљачи

Табела 5. У марту месецу 2015. године извршено је пребројавање дивљачи у ловишту „Национални парк Фрушка гора“

Р. бр	ВРСТА ДИВЉАЧИ	Пол м/ж	БРОЈ ДИВЉАЧИ			
			4	5	6	7
1	2	3				
	2. Отворени део			укупно		
1.	Јелен европски	М	51			

		Ж	58	109		
2.	Срна	М	208			
		Ж	224	432		
3.	Дивља свиња	М	168			
		Ж	170	338		
	3. Ограђени део	РАВНЕ				
				укупно		укупно
1.	Јелен европски	М	25			
		Ж	21	46		
		МАРУША			ВЕЛЕШИЋ	
				укупно		укупно
1.	Јелен европски	М			11	30
		Ж			19	
2.	Јелен лопатар	М	104	219		
		Ж	115			
3.	Муфлон	М	39	89		
		Ж	50			
4.	Дивља свиња	М			100	207
		Ж			107	
	4. УКУПНО	У				
	ЛОВИШТУ					
1.	Јелен европски	М	100			
		Ж	114	214		
2.	Срна	М	187			
		Ж	245	432		
3.	Дивља свиња	М	282			
		Ж	298	580		
4.	Јелен лопатар	М	134			
		Ж	158	292		
5.	Муфлон	М	62			
		Ж	62	124		

1. Снимање ловно-техничких објеката и израда тематске карте
 - Извршено снимање и обележавање ловнотехничких објеката
 - Израђена тематска карта ловишта „Национални парк Фрушка гора“

3.3.2.6. Активна и континуирана сарадња са научним, образовним, ловним и другим институцијама

Сарадња са стручним установама условљена је потребама код праћења здравственог стања дивљачи, унапређењем укупне организације на заштити и узгоју, увођењем нових технологија у праћењу популација и др. активностима које поспешују рад ловочуварске службе.

Активности:

1. Континуирана сарадња са Министарством пољопривреде и заштите животне средине,
2. Континуирана сарадња са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
3. Континуирана сарадња са Институтом за ветеринарство из Новог Сада на праћењу болести „класичне свињске куге код дивљих свиња“ и праћењу здравственог стања дивљачи и увођењу нових биотехнолошких поступака у детекцији заразних и зоонозних агенаса- израда анализа ризика за здравље људи, домаћих и дивљих животиња и контаминација животне средине
 - Потписан Уговор о међусобним правима и обавезама у склопу послова спровођења мониторинга ефикасности оралне вакцинације дивљих животиња против беснила и надзор домаћих и дивљих свиња на класичну кугу свиња, на свом епизоотиолошком подручју.
 - Стална сарадња у оквиру здравствене заштите и контроле здравственог стања дивљачи
 - Континуирана сарадња са Пастеровим заводом на вакцинацији лисица против силватичног беснила. Успостављена је стална сарадња на провери здравственог стања одстрелене дивљачи.

3.3.3. Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама

3.3.3.1 Израда катастра изворишта, водених токова и акумулација и израда пројекта њиховог уређења

У 2015. години вршена су испитивања квалитета изворишта, водених токова и акумулација и у складу са добијеним подацима ће се у наредном периоду реализовати планиране активности.

У овом периоду изостала су остале предвиђене активности због недостатка финансијских средстава али и постављених приоритета (обнова кровне конструкције два објекта, израда видиковца и др.).

3.3.3.2. Одрживо коришћење и мониторинг водених екосистема и рибљег фонда у њима

1. Израда Годишњег Програма управљања
 - 13.02.2015. године је Програм усвојен на седници Надзорног одбора.
 - 26.03.2015. добијена је сагласност на Програм од Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.
2. Чување и контролисано коришћење рибљег фонда

ЈП „Национални парк Фрушка гора“ је од Министарства пољопривреде и заштите животне средине требало следеће количине дозвола:

1. Д2 (годишња) 2000 комада
2. Д3 (инвалиди до 80%) 1400 комада
3. Д4 (инвалиди преко 80%) 400 комада
4. Д6 (дневне) 300 комада (6 блокова)
5. Д7 (вишедневне) 300 комада (6 блокова)
6. Д5 (доплатне за ЗПД) 200 комада

- удружења спортских риболоваца продаје наше дозволе.

Табела 6. Задужења следећих количина дозвола:

Врста дозволе	Д2	Д3	Д4	Д6	Д7
Комада	1600	1185	268	100	100

Склопљен је уговор са 13 привредних рибара.

Одузето 197 комада мрежа.

3. Порибљавање двогодишњим шараном у количини сса 3.000 кг и једногодишњим лињаком у количини сса 5.000 ком

Реализована је јавна набавка мале вредности за поменуте количине рибе.

4. Прорачун залиха рибљег фонда путем обрачуна познатим методама (Табела 7.)

АКУМУЛАЦИЈА	КОЛИЧИНА (кг)
Сот	9.021
Мохарач	26.175
Бруја	5.298
Међеш	9.000
УКУПНО (кг.):	49.494

5. Праћење квалитета вода

6. Контрола квалитета воде на вештачким акумулацијама по параметрима: температура воде и ваздуха, количина кисеоника раствореног у води, Рн вредност, амонијум-јон и електропроводљивост.

Тачке 5 и 6 ће се реализовати до краја године.

Тачка 7 није реализована услед недостатка финансијских средстава.

3.3.3.3. **Задачи и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем**

Пољопривредно земљиште на подручју Фрушке горе користи се за узгајање ратарских култура ради прехране дивљачи, како у отвореном делу тако и у затвореним ловиштима Ворово и Равне.

Део планираних задатака и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем из Програма управљања за 2015. годину су извршени у складу са календаром пољопривредне производње.

Табела 8. Преглед планиране производње по радним јединицама:

РЈ	ГЈ	одељење	одсек	култура	Р (ha)
Лежимир	3809	62	2	кукуруз	0
Лежимир	3809	62	2	јечам	7
Лежимир	3809	62	2	луцерка	1
укупно					8
Врдник	3803	64		кукуруз	1
Врдник	3807	55,57		кукуруз	4
Врдник	3803	2,6,16,36,37,63,67		пшеница	5,82
Врдник	3807	3.55		пшеница	3,84
укупно					14,66

За парцеле на којим се производња одвија по основу уговора о заједничком улагању 112.53 тона.

Све агротехничке мере су извршене на време и по плану пољопривредне производње за 2015 годину.

На отвореном делу ловишта, свакој радној јединици је подељено по 10 тона кукуруза у зрну.

Преузета је донација хране за прехрану дивљачи.

3.3.4 **Активности на заштити и коришћењу споредних шумских производа и друго**

Направљен је Уговор са д.о.о. „Јуфлор“ -ом на 5.000 кг бршљана. Иста количина је и уплаћена. Другим лицима је продато 1000 кг. Продато је укупно 6000 килограма бршљана и 60 килограма усколисне кострике, а остварен приход је 113.040,00 РСД. Написана је 1 прекршајна пријава за бесправно брање кострике.

Две рампе су сломљене и запаљене.

Накнада за испашу пчела остварена је у износу од 566.880,00 или 3150 кошница.

Накнада за улазак у Н.П. ложење ватре, паркинг остварена је у износу од 2.437.800,00 РСД

3.4. Рад чуварске службе

3.4.1 Бруто зараде чувара

У току 2015. године чуварска служба је обављала своју дужност у складу са Законом о заштити природе ("Службени гласник РС" бр. 36/2009, 88/2010 и 91/10 исправка) чланом 109. и 110.

Управљање посетиоцима је представљало основ спровођења мера заштите у Националном парку Фрушка гора.

Поднете су у 2015. години три прекршајне пријаве за бесправну испашу стоке која је причинила штету од 481.923,30 РСД. Такође једна прекршајна пријава за бацање смећа, једна за криволов, једна за бесправно постављање тезге, једна за бесправно постављање рекламних табли.

Написане су 3 прекршајне пријаве за бесправну градњу.

Написано је 13 прекршајних пријава за нелегалну вожњу циповима и моторима по Националном парку Фрушка гора.

У 2015. години исписано је укупно 47 пријава за бесправну сечу и крађу дрвета, дрвне масе 325,67 м³.

Дана 26.04.2015. године примећено је да је украдена камера за видео надзор на хранилишту за орлове. Случај је пријављен Чуварској служби која је то проследила полицији, такође две рампе су сломљене и запаљене.

За све потребне активности несметаног обављања задатака чуварске службе обезбеђена су у 2015. години средства за бруто зараде чувара од чега је Министарство пољопривреде и заштите животне средине суфинансирало бруто зараде у износу од 6 000 000.00 динара.

3.4.2. Остали трошкови чуварске службе

За несметано обављање активности чувара заштићеног подручја, које су дефинисане Законом о заштити природе ("Службени гласник РС" бр. 36/2009, 88/2010 и 91/10 исправка) у члану 109. и 110., у 2015. години обезбеђена су материјална средства за гориво, регистрације аутомобила, дневнице, и осталу опрему од чега је Министарство пољопривреде и заштите животне средине суфинансирало горе наведене трошкове у износу од 550 000.00 динара.

3.4.3. Набавка средстава рада

У 2015. години није набављено неопходно теренско возило (као замена за нефункционално-амортизовано теренско возило) које је било неопходно за контролу и надзор заштићеног подручја, а у складу са препорукама Владе републике Србије о рационализацији набавке службених возила. Такође због рационализације трошкова одложена је набавка других средстава рада.

3.5. Рад осталог особља

У 2015. години ради оптималног управљања заштићеним подручјем и реализације великог броја активности на заштити и промовисању заштићеног природног добра било је ангажовано остало особље запослено код управљача на

пословима управљања за чији рад су била обезбеђена материјална средства у складу са планом.

4. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

4.1. Научни пројекти

4.1.1. Пројекат „Мониторинг и упоредна истраживања концентрације полутаната у шумским екосистемима Фрушке горе“

Пројекат је вишегодишњег карактера, а реализација планираних активности зависи од динамике активности Шумарског факултета у Београду. У припреми је научни рад са резултатима спроведених истраживања.

4.1.2. Истраживање фауне паукова Фрушке горе

У првој половини 2015. год. завршена је детерминација материјала сакупљеног током прошле и претпрошле године. Сумирањем података утврђено је присуство 15 нових врста за Фрушку гору и једна нова за фауну Србије. Подаци добијени овим истраживањима публиковани су у раду Grbić, G., Haenggi, A. & Savić, D. (2015) New Faunistic Records of Spiders (Arachnida, Areneae) from the Fruška Gora Mountain., Northern Serbia. Acta zool. bulg., 67 (3). Постављање замки и активније сакупљање нових узорака у овом периоду није рађено.

4.1.3. Пројекат „Мониторинг ретких и угрожених врста фауне инсеката Фрушке горе“

Монографија о фауни дневних лептира Фрушке горе је публикована и 04.03.2015. је у Покрајинском Заводу за заштиту природе извршена промоција ове публикације, која садржи и Поглавље о ретким и заједницама ретких, ендемичних и угрожених врста, као и циљним врстама од Европског значаја.

4.1.4. Пројекат "Истраживања и мониторинг фауне Invertebrata са посебним освртом на ретке и ендемичне врсте"

У 2015. години су припремане монографије, презентације и радови као резултат активности на овом пројекту у предходном периоду.

Публикован је рад - **Stojanović, D.V.**, M. Stanković, R. Novčić, S. Komatović, S. Nestorović, M. Tomić, A. Konjević. (2015). NATURAL SCIENCE RESEARCH IN PROTECTED AREAS OF THE REPUBLIC OF SERBIA. XXIII International Conference „Ecological Truth“ ECO-IST"15, Hotel "Putnik", Kopaonik, SERBIA, 17-20.06.2015. *Proceedings*,29-45.

4.1.5. Пројекат „Диверзитет ентомофауне НП Ђердап – компаративна анализа са диверзитетом ентомофауне НП Фрушка гора - Национални паркови на Дунаву“

Монографије о совицама НП Ђердап, мољцима НП Тара и фауне дневних лептира Фрушке горе су презентоване 04.03.2015. у Покрајинском Заводу за заштиту природе.

Публикован је рад -**Stojanović, D.V.**, M. Stanković, R. Novčić, S. Komatović, S. Nestorović, M. Tomić, A. Konjević. (2015). NATURAL SCIENCE RESEARCH IN PROTECTED AREAS OF THE REPUBLIC OF SERBIA. XXIII International Conference „*Ecological Truth*“ ECO-IST"15, Hotel "Putnik", Kopaonik, SERBIA, 17-20.06.2015. *Proceedings*,29-45.

4.1.6. Пројекат „Диверзитет ентомофауне НП Тара – компаративна анализа са диверзитетом ентомофауне НП Фрушка гора

Монографије о совицама НП Ђердап, мољцима НП Тара и фауне дневних лептира Фрушке горе су презентоване 04.03.2015. у Покрајинском Заводу за заштиту природе.

Публикован је рад -**Stojanović, D.V.**, M. Stanković, R. Novčić, S. Komatović, S. Nestorović, M. Tomić, A. Konjević. (2015). NATURAL SCIENCE RESEARCH IN PROTECTED AREAS OF THE REPUBLIC OF SERBIA. XXIII International Conference „*Ecological Truth*“ ECO-IST"15, Hotel "Putnik", Kopaonik, SERBIA, 17-20.06.2015. *Proceedings*,29-45.

4.1.7. Заштита и унапређење гнездећих услова шумских сова *Strix aluco*

Почетне активности на овом пројекту (контрола кућица) рађене су током марта месеца. Почетком априла месеца рађена је друга контрола и тада је бележена успешност гнезђења тј. број кућица у којима се налазе младунци. Утврђено је да је отприлике једна половина гнезда остала без јаја или младунаца због предатора (углавном куна) што се сматра нормалним. У осталим кућицама гнезђење је било успешно и већина младунаца је преживела и успешно излетела из гнезда. Мониторинг су радили орнитолози са Департамента за биологију, ПМФ-а у Новом Саду. Као и прошлих година утврђено је да су скоро све постављене кућице заузеле од стране сова и да је гнезђење у току.

4.1.8. Истраживање фунгије Фрушке горе

У првих девет месеци 2015. године радом на терену сакупљен је велики број узорака углавном микрогљива. Детерминацијом материјала утврђено је присуство 38 врста које до сада нису биле познате за подручје Фрушке горе: *Acrospermum compressum*, *Acrospermum pallidulum*, *Chlorociboria aeruginosa*, *Ionomidotis fulvotringens*, *Septoria quercicola*, *Rhopographus filicinus*, *Guignardia cytisi*, *Mytilinidion tortile*, *Valsaria insitiva*, *Cryptodiscus foveolaris*, *Dermea prunastri*, *Pyrenopeziza lychnidis*, *Calycina scolochloae*, *Diaporthe arctii*, *Phragmidium sanguisorbae*, *Puccinia adoxae*, *Tranzschelia pruni-spinosae*, *Pirottaea veneta*, *Lophodermium caricinum*, *Colletotrichum dematium*, *Valsaria insitiva*, *Phyllosticta cornicola*, *Pirottea senecionis*, *Stemonitopsis typhina*, *Sawadaea tulasnei*, *Pyrenopeziza nervicola*, *Mycrothirium versicolor*. Укупан број познатих врста сада износи 1170.

Део материјала је у фази обраде и очекује се да међу њима има још нових врста. Током месеца одвијала се и врло интензивна сарадња са миколозима из иностранства који су укључени у обраду материјала сакупљеног на Фрушкој гори.

Део материјала прослеђен је колегама у Немачкој и Украјини и њихова анализа је у току.

Током рада редовно је вршена допуна базе података о гљивама и сређивање (обележавање и одлагање) сувих ексиката гљива сакупљених на Фрушкој гори.

Такође, прикупљана је и миколошка литература која недостаје у библиотеци Националног парка.

4.1.9. Пројекат „Диверзитет ксилофагних инсеката и епиксилних гљива НП Фрушка гора“

У првом кварталу 2015. године реализована је припрема рада о представницима фамилије *Vuprestidae* Фрушке горе. Будућа истраживања указују на диверзитет врста и популација ових типичних шумских инсеката, чије ларве живе у дрвету или испод коре разног шумског дрвећа.

4.1.10. Пројекат „Унапређење општекорисних функција шума у Националном парку Фрушка гора“

У 2014. години је постављено 6 огледних површина у различитим шумским екосистемима са циљем провођења мултидисциплинарних истраживања општекорисних функција шума. Постигнут је споразум кључних институција о провођењу научног пројекта. Због недостатка средстава није дошло до реализације очекиваних активности.

4.1.11. Пројекат „Дефинисање мера за биолошку контролу ширења пајасена и ревитализацију угрожених састојина на подручју НП Фрушка гора“

Постављене су огледне површине у г.ј. 3811 у р.ј. Ердвик и предузете су планиране мере. Резултати ће бити публиковани у научној публикацији.

4.1.12. Пројекат „Еко-физиолошки аспекти презимљавања економски значајних дефолијатора из реда *Lepidoptera* на подручју НП Фрушка гора“

Обављена су истраживања са сарадницима са Департмана за Биологију и екологију ПМФ у Новом Саду, узорци су у фази лабораторијских испитивања.

4.2. Образовање, популаризација и промоција научних истраживања у Националном парку Фрушка гора

У овом периоду допуњен је списак радова евидентираних у библиографији НПФГ за још око 100 наслова. Монографије о совицама НП Ђердап, мољцима НП Тара и Фауне дневних лептира Фрушке горе су презентоване 04.03.2015. у Покрајинском Заводу за заштиту природе. Едукација - Мониторинг, значај и

важност инсеката у шумским екосистемима Националног парка Тара чији је суорганизатор и Национални парк Фрушка гора одржана је у дирекцији Националног парка Тара у Бајиној Башти.

На конференцији ENVIROCHEM 2015 - “Хемија и заштита животне средине”, објављен је рад: “Утицај начина коришћења и геолошке подлоге терена на физичко хемијске особине земљишта – пример Фрушка гора”.

На интернационалној конференцији „Sustainable mountain regions: make them work“ објављен је рад на тему „Determining the landscape sensitivity in a mountains region: case study on Fruska Gora“.

Национални парк са НТЦ НИС Нафтагас-Гаспромњет је учествовао у организовању геолошке екскурзије по Фрушкој гори, која је била у склопу међународног геолошког конгреса из Осјека.

На Департману за биологију ПМФ-а у Новом Саду одржана је манифестација „Ноћ биологије“.

Национални парк Фрушка гора већ четврту годину у континуитету учествује са темом „Живот у мртвом дрвету“. На терену је сакупљена одређена количина трулог дрвета са инсектима и другим живим бићима који у њему живе и то је постављено на одређено припремљено место тако да деца могу да истражују, тј. да их проналазе. Ова идеја показала се као веома занимљива посетиоцима и због тога организатор ове манифестације инсистира да сваке године реализујемо исту тему.

Поводом обележавања 24. маја Европског дана паркова организована је 11. Међународна изложба фотографија под називом „Све добре ствари су дивље и слободне“. Изложба је ретроспектива најлепших фотографија са 10 претходних изложби. Поставка је урађена у изложбеном простору Покрајинског завода за заштиту природе (Нови Сад) а након тога била је постављена и у Народном музеју у Зрењанину (септембар) и Хотелу Термал (октобар) за време одржавања Међународног филмског фестивала.

Током 2015. год. у сарадњи са гимназијом „Исидора Секулић“ из Новог Сада реализовали смо заједничку акцију на популаризацији научних истраживања. Ђаци из 3 одељења ове школе заједно са биологом НП Фрушка гора боравили су на простору парка где су се упознавали са биодиверзитетом и методама његовог истраживања. Циљ ових активности је приближавање науке младим људима и усмеравање заинтересованих ка студијама природних наука.

4.3. Комуникација са научним установама

Обављене су консултације, истраживања и сарадња око текућих обавеза са експертима из научних установа са територије Републике Србије (Шумарски факултет, Београд, Пољопривредни факултет-Београд, Пољопривредни факултет – Нови Сад, Институт за низијско шумарство и заштиту животне средине – Нови Сад, Шумарски институт – Београд, Биолошки институт др Синеиша Станковић – Београд, Биолошки факултет–Београд, Департман за зоологију, ПМФ Универзитет у Новом Саду).

Током године заједничким радом на терену са колегама из Биолошког факултета у Београду истраживано је присуство шарке (*Vipera berus*). Један

примерак је пронађен на локалитету Андревље где је и раније већ била евидентирана што је доказ о присуству ове ретке врсте гмизаваца на овим просторима. Поред тога са ентомолозима су у више наврата вршена истраживања пчела из рода *Colletes* на Фрушкој гори.

Са колегама из Природњачког музеја из Љубљане (Матија Гогала и Томи Трилар) на више локалитета на Фрушкој гори истраживане су цикаде уз помоћ уређаја који региструје и снима њихово звучно оглашавање. Током ова три дана утврђено је присуство 7 врста од којих 5 до сада нису налажена на Фрушкој гори (*Cicadetta montana s.stricto*, *C. cantilatrix*, *C. macedonica*, *C. brevipennis*, *Dimissalna dimissa*).

Током рада на истраживању и заштити биодиверзитета, као и свих година до сада и током 2015. године обављане су консултације и заједничке активности на терену са експертима из других научних установа са територије Републике Србије (Шумарски факултет, Београд, Пољопривредни факултет-Београд, Пољопривредни факултет – Нови Сад, Институт за низијско шумарство и заштиту животне средине – Нови Сад, Шумарски институт – Београд, Биолошки институт др Синиша Станковић – Београд, Биолошки факултет – Београд, Департман за зоологију, ПМФ Универзитет у Новом Саду, ПМФ Крагујевац и др.). Посебно интензивна сарадња током 2015. год. била је са катедром са микологију ПМФ-а у Новом Саду на прикупљању узорака гљива на простору Парка неопходних за различита таксономска и биохемијска истраживања.

4.4. Израда стратешког документа "Научна истраживања у Националном парку Фрушка гора"

У 2015. су дефинисани научни интереси и пројекти научних установа и појединаца. На овом пољу интензивираће се активности у 2016 и 2017. години са установама са којима сарађујемо.

5. ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

5.1 Мере и услови

5.1.1 Решавање имовинско-правних односа унутар Националног парка

5.1.1.1 Набавка и ажурирање катастарских података

ЈП "Национални парк Фрушка гора" је у 2015. години урадило комисијски попис земљишта закључно са 31.12.2014. године и редовно ажурирало базу података о парцелама и објектима који су му поверене на коришћење и у склопу ових активности извршена су снимања објеката за потребе легализације и то:

- Просторија у КО Ердевик
 - Угоститељски објекат на Иришком венцу у КО Ириг
 - Монтажни објекат у дворишту дирекције у КО Сремска Каменица
- Спроведен је упис употребне дозволе за зграду Р.Ј. Беочин, Расадника Беочин и Расадника Думбово.

Започета је израда интерног катастра подземних вода на подручју националног парка на захтев Службе за планирање заштите и развоја а за потребе обрачуна накнада.

ЈП "Национални парк Фрушка гора" је у току другог квартала 2015 године урадио гедетску подлогу за пројектовање шумског пута са уздужним и попречним профилима у Г.Ј. 3812 ВОРОВО-ЛИПОВАЧА-ШИДСКО ЦЕРЈЕ у дужини од 2994,46 м.

Учешће у раду Комисије за комасацију у К.О. Визић, ради утврђивања фонда земљишта са којим НП улази у поступак комасације у ванграђевинском реону.

Урађена је верзија противпожарних карата у растерско-векторском облику за потребе Министарства унутрашњих послова (сектор за ванредне ситуације).

Урађена је прегледна карта за потребе израде ловне основе.

Спроведено је доснимавање дограђеног дела објекта у катастру на кат. парцели 28, К.О.Гргуревци, локалитет Попов хот.

Набавка копија планова, скенирање и картирање парцела формираних за потребе експропријације земљишта за нови коридор пруге Београд-Будимпешта у К.О. Сремски Карловци и К.О. Чортановци. Картирање на тематске карте шумско-привредне основе због процене умањења површина шумског земљишта.

5.1.1.2 Спровођење решења према Закону о реституцији земљишта црквеним заједницама

У току су радови физичког разграничење са манастиром Бешеново.

Урађен је предлог за поравнање у поступку реституције са манастиром Беочин са списком парцела у површини од 935 ха предложених за враћање манастиру у сарадњи са представницима СПЦ.

ЈП "Национални парк Фрушка гора" је у току трећег квартала 2015. године припремило податке и наставило радове за потребе физичког разграничење са манастиром Јазак Прњавор, у К.О. Јазак Прњавор на катастарским парцелама 872/1 и 932/3, Г.Ј. 3803.

5.1.1.3 Учешће у поступку о реституцији физичким лицима

Није било активности.

5.1.1.4 Утврђивање границе Националног парка Фрушка гора

Утврђивање граница поседа Националног парка Фрушка гора ради се на основу захтева пет Радних Јединица. У првом кварталу урађена су разграничења у: Г.Ј. 3811 одељења 26, 45, 54 и Г.Ј. 3809 одељење 51

Утврђивање граница поседа Националног парка Фрушка гора ради се на основу захтева пет Радних Јединица. У првом кварталу урађена су разграничења у: Г.Ј. 3812 одељење 27 део, 67 део и Г.Ј. 3801 одељење 16 део

Утврђивање граница поседа Националног парка Фрушка гора ради се на основу захтева пет Радних Јединица. У трећем кварталу урађена су разграничења у:

Г.Ј. 3812 одељење 67 одсек б део и Г.Ј. 3804 одељење 16 одсек х део.

Утврђена је нова граница Националног парка (Службени гласник РС, бр. 84/2015). Приступили смо прикупљању потребних катастарских података и картирали нову границу Националног парка Фрушка гора у складу са новим законом о Националним парковима.

5.1.1.5. Решење проблема легализације и одржавања приватних објеката у границама НПФГ

Активности на решавању проблема легализације и одржавања приватних објеката у границама НПФГ, базиране су на сталним контактима са локалним самоуправама и приватним корисницима. Сарадња се одвија, пре свега у поступку исходавања грађевинских и употребних дозвола као и различитих Решења којим се одобравају поједини грађевински и занатски радови на објектима чији је корисник ЈП „Национални парк Фрушка гора“ или се налазе у граници Националног парка.

У првом тромесечју 2015. године, настављена је редовна комуникација са корисницима заштићеног подручја на решавању ових питања. Такође је упућен извештај ЈП „Завод за урбанизам Војводине“, о досадашњим проблемима и обиму реализације Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године, где смо објаснили проблем легализације објеката и промене намене земљишта са којим се предузеће суочава.

У другом тромесечју, најављен је нови Закон о легализацији објеката који до сада нису могли да буду легализовани, по скраћеној процедури. До краја године се очекује усвајање овог Закона, који ће омогућити лакшу процедуру за легализацију преосталих објеката у границама Националног парка Фрушка гора.

У трећем тромесечју је објављен Нацрт Закона о озакоњењу објеката, којим се уређују услови, поступак и начин озакоњења објеката, односно делова објекта изграђених без грађевинске дозволе, услови за издавање решења о озакоњењу, правне последице озакоњења, као и друга питања од значаја за озакоњење објеката. Усвајање овог Закона очекује се до краја текуће године, а очекује се да реши проблем преосталих нелегално изграђених објеката у Националном парку Фрушка гора.

5.1.2. Сарадња са другим корисницима и издавање услова за планско уређење простора

5.1.2.1. Спровођење одредница Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године

Комисија за спровођење режима заштите решавала је по захтевима појединаца и физичких лица за планиране делатности на подручју Националног парка Фрушка гора и утврђивала усклађеност захтева са Просторним планом подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године.

У склопу редовних активности Комисије заинтересованим странкама издавани су услови за коришћење простора на основу Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године и Програма управљања подручјем Националног парка Фрушка гора за 2015. годину. У Комисију су укључени представници Покрајинског секретаријата урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Покрајинског завода за заштиту природе чиме је систем заштите унапређен кроз заједничко решавање постојећих проблема.

Комисија је од 01.01.2015. године до 31.03.2015. године одржала 2 састанка, на којима је решавано 12 захтева правних лица те је 10 захтева негативно решено, 1 захтев је упућен Надзорном одбору на давање сагласности и издато је 1 обавештење.

Комисија је од 01.04.2015. године до 30.06.2015. године одржала 6 састанака, на којима је решавано 11 захтева правних лица те је 7 захтева позитивно решено, 3 захтева су негативно решена, док је један захтев у раду, као и 10 захтева физичких лица од којих је 5 позитивно решено, 3 негативно, док су 2 захтева у раду.

Комисија је од 01.07.2015. године до 30.09.2015. године одржала 3 састанка, на којима су решавана 3 захтева правних лица и сва 3 су решена, као и 5 захтева физичких лица, од којих су 3 решена, док су 2 захтева у раду.

Током 2015. године достављена су мишљења на извештаје о стратешкој процени утицаја на животну средину:

1. Мишљење на Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације нове радне зоне у к.о. Беочин на животну средину.

2. Мишљење на предлог решења о изради стратешке процене утицаја плана детаљне регулације следећих катастарских парцела: број: 1260, 1263, 1264, 1266, 1267/1, 1267/2, 1267/4, 1268 и 1366 к.о. Мала Ремета.

3. Мишљење на Предлог решења да се не врши стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације за комплекс циглане „Черевих“ код Черевиха на животну средину.

4. Захтев за давање мишљења на Предлог решења о изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 583 к.о. Ириг са ближом околином на животну средину

5.1.2.2. Праћење јавних увида урбанистичких планова и активно учешће

Кроз редовне активности праћена су обавештења о изради нових просторних и урбанистичких планова општина које улазе у границу Националног парка Фрушка гора и његове заштитне зоне. Обавештења су праћена путем средстава јавног информисања (штампа, сајтови...), као и на основу достављених захтева носилаца израде планова, за издавање претходних услова у поступку израде планова.

ЈП „Национални парк Фрушка гора“ активно је учествовало у праћењу израде и јавном увиду планова кроз сарадњу са локалним самоуправама и ЈП Завод за урбанизам Војводине, а пристигли захтеви за издавање услова стигли су за ПДР Каменички парк и ПДР Војиново у Сремској Каменици.

ЈП „Национални парк Фрушка гора“ је учествовало у праћењу израде и јавном увиду следећих планова:

- План детаљне регулације зоне за изградњу објеката за складиштење пољопривредних производа на потесу „Церје“ у К.О. Јазак;
- План детаљне регулације нове радне зоне у К.О. Беочин;
- У оквиру Комисије за спровођење режима заштите решавани су и други предмети на основу пристиглих захтева локалних самоуправа.

Захтеви за достављање услова из области којима се бави наше предузеће, неопходни у процесу израде планских докумената, стигли су за следеће планове:

- План генералне регулације насеља Врдник;
- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање „Источни Срем“;

У оквиру Комисије за спровођење режима заштите решавани су и други предмети на основу пристиглих захтева локалних самоуправа.

5.2. Планиране активности других корисника подручја

Наставак сарадње са осталим корисницима подручја Националног парка Фрушка гора обухватио је праћење и контролу извршења појединачних планираних активности, помоћ при обликовању и реализацији пројектних идеја и учествовање у појединим манифестацијама. За сваку појединачну активност која је пријављена управљачу издавани су услови за коришћење простора и контролисано је спровођење прописаних услова заштите природе. Активности које нису биле пријављене, а уочена је њихова реализација прекидане су и поступак њихове реализације усмерен је у токове законске регулативе.

Наставак сарадње са осталим корисницима, односи се пре свега на давање мишљења на захтеве који се достављају од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

На основу дописа Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, обавештени смо о поднетом захтеву за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину пројекта Базна станица мобилне телефоније Иришки венац, на постојећем антенском стубу који се налази на к.п. бр.62/1, КО Иришки венац.

На основу увида у документацију предмет ове процене је постављање базне станице. У пројекту је наведено да је локалног карактера и реализује се на постојећем антенском стубу. Карактеристике базних станица су да њиховим радом нема загађења ваздуха, земљишта и воде, емитовања буке, вибрација и топлоте, осим што долази до појаве електромагнетног зрачења мањег интензитета и ограниченог домета. Рад базне станице нема утицаја на ваздух, воду и стање животне средине.

5.3. Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја и тако даље

5.3.1. Планско уређење простора

5.3.1.1. Израда урбанистичких планова приоритетних локалитета

У овој години планиране су активности на прикупљању података и усклађивању интереса за завршетак Плана детаљне регулације викенд насеља Чортановачка шума, чија је израда започета претходних година. Овим планом требало је да се уреди један од значајних излетничких локалитета у Националном парку Фрушка гора и реши нагомилани проблем бесправне градње. Предузеће је ове послове започело у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Општином Инђија и ЈП "Завод за урбанизам Војводине", међутим даља израда је привремено обустављена због недовољно дефинисаних правно – имовинских питања и утврђивања начина промене намене шумског земљишта у грађевинско у оквиру Националног парка.

5.3.1.2. Изградња објеката и уређење грађевинског земљишта

У 2015. години није планирана изградња објеката за потребе ЈПНПФГ.

5.3.2. Одржавање, санација и уређење постојећих објеката и инфраструктуре

5.3.2.1. Легализација објеката

Поступци за легализацију објеката који се налазе у границама НП и воде се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, још увек су у току. У првом тромесечју завршено је прикупљење листова непокретности и геодетских снимака за свих десет објеката који су у поступку, а у наредном периоду следи израда пројеката изведеног стања за поменуте објекте.

Усвајањем предложеног Закона о озакоњењу објеката до краја године, сматрамо да ће се овај процес легализације објеката који су у власништву предузећа завршити.

Поступци за објекте чији је корисник НПФГ, а налазе се ван граница НП и воде се у одговарајућим органима општинских управа на чијој се територији објекти налазе, такође су још увек у току.

У првом тромесечју 2015. године, завршена је легализација објекта пословне зграде РЈ „Беочин“ чији је корисник ЈП „Национални парк Фрушка гора“ а објекат се налази на територији општине Беочин. Поред тога извршени су припремни радови за израду пројеката изведеног стања за објекте Пилане у Баноштору и управне зграде предузећа у Сремској Каменици.

5.3.2.2. Поступак одржавања и санације објеката и инфраструктуре

Према листи приоритета обнове објеката, у првом тромесечју 2015. године спроведене су активности за које су претходно обезбеђена средства:

1. У поступку за добијање употребне дозволе за објекат хладњаче у ловишту „Ворово“, у фебруару 2015. године, израђен је Елаборат о резервама подземних вода на изворишту (бунару) ловишта, потребан за добијање Водне дозволе од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Поред

тога организовани су састанци са Електровојводином д.о.о. на тему изградње стубне трафостанице за довођење струје до новоизграђене хладњаче, такође у фебруару.

У другом тромесечју 2015. године, одбрањен је Елаборат о резервама подземних вода на изворишту ограђеног дела ловишта Ворово пред Покрајинским секретаријатом за енергетику и минералне сировине и добијено је Решење којим се утврђују и оверавају билансне геолошке резерве подземних вода на изворишту у Ворову, које је потребно као прилог за добијање Употребне дозволе за хладњачу.

У току септембра отпочели су радови Регионалног центра Електровојводина на постављању стубне трафостанице у оквиру ограђеног дела ловишта Ворово, која је услов за вршење техничког пријема и прикључења објекта хладњаче на мрежу.

2. У марту 2015. године почети су припремни радови и снимање терена за израду пројекта пејзажног уређења Ресурсног центра на Стражилову.

3. У јануару 2015. године израђен је предлог пројекта за адаптацију и доградњу објекта Информативног центра на Иришком венцу.

4. У другом тромесечју 2015. године, израђен је Идејни предлог за санацију другог дела објекта за ловочуваре у Ворову и промену намене у објекат за пружање туристичких услуга и поднет захтев за услове Покрајинског завода за заштиту природе за поменути пројекат.

5. У току септембра извршени су радови на промени кровног покривача, тј на замени црепа и санацији крова, ради санације влаге у објекту РЈ рибарство у оквиру управног комплекса ЈП „Национални парк Фрушка гора“.

Радови на санацији, адаптацији или реконструкцији осталих објеката планирани у 2015. години, за сада нису почети.

Активности које су спроведене су следеће:

1. Управна зграда „Сремска Каменица“ – претресање крова на помоћном објекту

2. Зграда лугарнице на Малој Тестери – претресање крова

5.3.2.3. Опременање и одржавање излетничке и рекреативне инфраструктуре

Од активности које су спроведене у поменутом периоду и које се спроводе у току целе године су стално одржавање излетничких локалитета које подразумева чишћење (сакупљање смећа), једном до два пута недељно узависности од потребе и временских прилика. Неке од осталих активности су у плану да се изведу у наредном периоду.

Од активности које се спроводе у току целе године су стално одржавање излетничких локалитета које подразумева чишћење (сакупљање смећа), једном до два пута недељно узависности од потребе и временских прилика; израда новог и санација постојећег мобилијара.

Поред сталног одржавања излетничких локалитета извршено је и постављање еко ознака на простору НП- на 16 локалитета према плану уређења за 2015. год.

У току је реализација израде видиковца на Црном чогу, а биће готово до краја године.

6. ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

6.1. Стратегија комуникације

6.1.1. Комуникација на подручју Националног парка Фрушка гора

Активирана је имеил адреса turizam@npfruskagora.rs у циљу лакше и успешније комуникације како са свим учесницима у пружању туристичких услуга на Фрушкој гори тако и са свим заинтересованим корисницима туристичких услуга.

ЈП „Национални парк Фрушка гора“, од стране својих партнера на пројекту за отварање еко кампа, добило је улогу администратора интернет портала за Еко – камп Фрушка гора <http://campingfruskagora.com/>. Овим путем заинтересовани корисници еко кампа могу на лак начин доћи до свих потребних информација у вези са смештајем, пратећим услугама и начином резервисања смештаја у Еко – кампинг одморишту Фрушка гора.

Током 2015. године Национални парк посетили су туристи из Мађарске, Немачке, Тајланда и из више места из Србије. Овим групама су приказани прилози на Едукативној стази и изложбеним поставкама у оквиру Информативног центра. Презентоване су природне и културне вредности подручја.

У 2015. години путем прилога у медијима (ТВ и радио емисије, интернет, штампа...) јавност је редовно и правовремено била информисана о акцијама и актуелностима на подручју националног парка.

Прикладно је обележено педесет пет година од оснивања Националног парка Фрушка гора као првопроглашеног Националног парка у Републици Србији.

6.1.2. Утицај на промотивне активности других (у региону, других предузећа)

Реализоване су заједничке и координисане активности са Националним парком Тара око промоције монографије о природним вредностима овог Националног парка и спроведена је едукација школске деце и омладине у Бајиној башти у чијој реализацији је Ј.П.Н.П. узело активно учешће и било коиздавач.

Са Националним парком Ђердап, Тара и Копаоник реализовали смо заједничко пленарно предавање на Међународној конференцији на Копаонику о Проучавању диверзитета ових Националних паркова у Републици Србији.

6.1.3. Израда јасног промотивног материјала о понуди где ићи и шта радити (водичи, мапе, интернет страница на релевантним језицима) и унапређивање званичног сајта

Званичан веб сајт НП Фрушка гора (www.npfruskagora.co.rs) урађен је пре 7 година. Његов садржај је осмишљен тако да покрива све најважније аспекте пословања самог јавног предузећа са једне стране и са друге да презентује све природне и друге вредности подручја. Сајт је урађен веома квалитетно и садржајно и савременог је дизајна тако да ни по чему не заостаје за сајтовима других националних паркова у свету. У периоду од априла до јуна месеца 2015. године рађено је на допуни садржаја и додавању 2 нове странице о Ресурсном центру и Еко-кампу на Стражилову. Поред тога, редовно су објављиване вести из делатности Јавног предузећа, а ажуриране су и странице о јавним набавкама и информатор о раду.

6.1.4. Услуге Информативног центра/мини визиторских центара за посетиоце и локално становништво

Током целе 2015. године Информативни центар и мини визиторски центар пружали су услуге туристима, планинарима, љубитељима природе и спортистима. Посетиоци су могли да се информишу о најважнијим локалитетима и вредностима заштићеног природог добра. У 2015. је одржан Годишњи гљиварски скуп са прикладном изложбом и едукацијом великог броја заинтересованих посетилаца и љубитеља природе. Поред ове манифестације одржане су и друге бројне активности које су промовисале вредности посетиоцима и локалном становништву.

6.1.5. Омогућавање тачних информација за друге (нарочито туристичка предузећа) како би они могли пружати добре информације за посетиоце и локално становништво укључујући и групе и школе

Национални парк Фрушка гора је у оквиру сарадње са медијима, туристичким организацијама, посетиоцима и локалним становништвом организовало велики број радних састанака, предавања и упознавања са вредностима заштићеног подручја којим управља. Информације су путем медија пласиране и ширем грађанству у 2015. години.

6.1.6. Пружање услуга и организација догађаја и програма за посетиоце и локално становништво, укључујући и групе и школе

Од активности промоције узели смо учешће на традиционалној манифестацији „Новосадско пролеће“ и „Новосадска јесен“ промовишући производе од дрвета које израђује НП Фрушка гора, као и једногодишњи садни материја који се производи у нашем расаднику.

Такође, смо и учествовали на сајму ЛОРИСТ заједно са Покрајинским секретаријатом за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине,

Покрајинским заводом за заштиту природе и са Заводом за урбанизам Војводине, а мотив овогодишњег излагања је био „Заједно за природу“.

6.2. Задаци и активности на развоју одрживог туризма

6.2.1. Стратегија одрживог туризма са акционим планом

Као резултат заједничког пројекта између Националног парка Фрушка гора, Кампинг асоцијације Србије и Кампинг асоцијације Војводине, а уз подршку Аустријске агенције за развој и Европске комисије, основан је Ресурсни центар за развој руралног туризма у Фрушкогорско-дунавском региону.

Већи ангажман ЈП-а „Национални парк Фрушка гора“ на пружању туристичких услуга је остварен током другог и трећег тромесечја 2015. године, што је повезано са трајањем туристичке сезоне на територији Фрушке горе.

7. САРАДЊА

7.1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом, другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју и невладиним организацијама

Током 2015. године реализована је успешна сарадња са Српском Православном Црквом у вези са реституцијом имовине, шума и шумског земљишта. Такође стручњаци Ј.П.Н.П. Фрушка гора својим знањем и саветима значајно унапређују квалитет шумских екостема који су у њиховом власништву.

Подржане су и узето је активно учешће у бројним локалним манифестацијама у којима је учествовало становништво са подручја Националног парка Фрушка гора.

Остварена је сарадња са већим бројем организација у Невладином сектору, а нарочито се издваја заједничка активност са АРХУС центром из Новог Сада на уређењу локалитета Иришки Венац.

7.2. Међународна сарадња

Настављена је сарадња са регионалним парком Adda Nord из Италије где је приликом посете одржана презентација о културном наслеђу са посебним освртом на манастире Српске Православне цркве на Фрушкој гори. Овом приликом били смо упознати са начинима газдовања и другим специфичностима у оквирима овог заштићеног подручја у Италији. Са Националним парком Козара, Националним парком Уна, као и партнерским подручјем природе из Румуније успостављена је сарадња и аплицирано је по заједничком пројекту.

7.3. Организовано и професионално удруживање заштићених подручја Србије и других заинтересованих паркова из окружења

Током 2015. године представници Ј.П.Н.П. Фрушка гора су учествовали у раду Асоцијације паркова динарског лука (Dinaric arc parks) у вези са заштитом природних и других вредности, интензивирању будуће сарадње као и подизању капацитета у управљању заштићеног подручја.

7.4. Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима и друго

Дана 02.04.2015. године у склопу јутарњег програма Радија Нови Сад објављене су информације у форми репортаже о птицама НП Фрушка гора; Путем сајта предузећа објављују се актуелне активности (последње: подела садница на манифестацији „Новосадско пролеће“ и откриће нових врста гљива), на Фејсбук профилу се редовно објављују фотографије Фрушке горе, активности и актуелности уз континуирани апел за очување простора Националног парка;

Медијске активности које су имале за циљ да промовишу и презентују Национални парк Фрушку гору у протеклом периоду:

- 23.09.2015. Отворен је ”Срем фест” филмски фестивал где је Ј.П.Н.П. Фрушка гора суорганизатор. Ову манифестацију је пропратила ТВ. Б92.

- 01.10.2015. Објављен је текст у НСРЕПОРТЕР-у недељном магазину. Новинар репортера је тражио одговоре Н.П.Ф.Г. на следећа питања:

- Колико штете шумама наносе бубе поткорњаци?
- Како се борити против буба које нападају шуме?
- Колико штете шумама наноси ветар а колико човек незаконитом сечом?
- Колико се годишње осуши дрвећа у НПФГ?
- Како се борити против сушења дрвећа и крађе?

- 08.10.2015. Отварање сајма туризма, испаратиле су медијске куће: РТВ, ТВ Новосадска и ТВ Панонија

- 20.10.2015. Одржан је састанак са независном продукцијом SN Media. Успостављена је сарадња између ове две институције о снимању емисија едукативног карактера о Н.П.Ф.Г. које ће се емитовати на локалним ТВ станицама на недељном нивоу у краткој форми од 5 минута.

8.ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

8.1. Реорганизација предузећа

8.1.1. Израда систематизације предузећа

У 2015. години, израђени су и од стране надзорног одбора усвојени нови правилник о систематизацији послова Ј.П.Национални парк Фрушка гора, Сремска Каменица и нови правилник о раду Ј.П. Национални парк Фрушка гора, Сремска Каменица. Правилник о раду усвојен је у року предвиђеним чланом 117 (с3) Закона о раду (Сл. гласник РС, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014), али на њега још увек није добијена сагласност оснивача.

8.2. Едукација запослених

Увећање капацитета управљача реализовано је на бројним стручним скуповима, међународним конференцијама и симпозијумима на којима су наши стручњаци узели активно учешће.

8.3. Имплементација GIS технологије у систем управљања и укључивање у мрежу NATURA 2000

Прикупљање се вршило у библиотекама на ПМФ-у, Матице српске, Рударско-геолошком факултету, Покрајинском заводу за заштиту природе и др. Након прикупљања литературе уследило је скенирање и формирање базе података. Такође обављени су разговори са колегама из НИС-а о могућности уступања литературе из геолошких области за потребе библиотеке Националног парка.

7. Ажурирање базе података подацима о станишту и врстама и
8. Преузимање базе станишта и врста на основу успостављене мреже NATURA 2000 кроз државни пројекат

Спискови и базе података о стаништима у НП Фрушка гора и присуству и распрострањености живих бића (биљака, животиња и гљива) воде се и допуњују већ дуги низ година. До сада је сакупљен велики број података како за ретке тако и за све друге врсте. У току је рад на геореференцирању и комплетирању свих осталих података који ће омогућити једноставно пребацивање свих појединачних база података у јединствену ГИС базу. Током будућег рада на укључивању Србије у мрежу NATURA 2000 ови ажурирани подаци биће од великог значаја приликом процене појединачних станишта и локалитета.

Извештај о остваривању Програма управљања Националним парком Фрушка гора за 2015. годину

9.ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА - Табела процене остварења прихода ЈП "Национални парк Фрушка гора" за 2015. годину			
	Извори прихода	Износ у динарима	Учешће у %
1	Средства Буџета Републике Србије	13,700,000.00	3,6
	Министарство пољопривреде и заштите животне средине	13,700,000.00	3,6
2	Средства Буџета Аутономне покрајине Војводине	900,000.00	0,2
	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	900,000.00	0,2
2	Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду	-	-
3	Средства буџета јединице локалне самоуправе		
4	Сопствени приходи	366,650,000.00	95,6
	Приходи од обављања делатности	319,150,000.00	83,2
	Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	47,500,000.00	12,4
5	Средства донација, поклона и помоћи	2,400,000.00	0,6
	Донација	2,400,000.00	0,6
6	Остала средства	-	-
Укупно приходи		383,650,000.00	100

в.д. директора
Радован Дурутовић
 дипл. правник Радован Дурутовић